

Ni Presidente Thomas S. Monson

Agtakder kadagiti Nasantuan a Lugar

Ti pannakisarita iti Amatayo iti Langit—a pakairamanan dagiti kararagtayo Kenkuana ken ti pammaregtana kadayto—ket kasapulan tapno masaranggetayo dagiti bagyo ken pannubok ti biag.

Patpatgek a kakabsatko, nangngentayo dagiti napipintas a mensahe itoy a bigat, ket dayawek ti tunggal maysa a nagsarita. Nangnangruna a maragsakantayo a makadkadua manen ni Elder Robert D. Hales ken simmayaaten ti riknana. Patpatgendaka, Bob.

Bayat ti panangpampanunotko iti kayatko nga isarita itoy a bigat, naawis ti riknak a mangiburay iti sumagmamano a kapanunotan ken rikna nga ibilangko a napateg ken sipapanawen. Sapay koma ta matarabayak kadagiti isaritak.

Nakapagbiagakon iti 84 a tawen ditoy a lubong ita. Tapno maikkankayo iti bassit a pannirigan, nayanakak iti isu met la a tawen a pinatayab ni Charles Lindberg ti umuna a solo nga awan sardengna a panagtayab manipud New York agingga iti Paris iti single-engine, single-seat monoplane. Nakaad-adun ti nagbalaliwan iti uneg ti 84 a tawen manipud idin. Nabayagen a nakapan ti tao iti bulan

ken nakasublin. Kinapudnona, ti sigud a science fiction ket pudno a mapaspasamakan iti agdama. Ket dayta a kinapudno, agyamanantay iti teknolohia ti panawentayo, ket nagalisto nga agbalaliw ta ditayon makagiddan iti daytoy—no makagiddantayo man koma. Para kadayto a makalagip pay laeng kadagiti maidaayal a telepono ken dagiti mano-mano a makinilia, ad-adda pay a makapasiddaaw ti teknolohia ita.

Alisto met a nagbalaliw ti pagrukodan ti kagimongan maipanggep iti moralidad. Dagiti ugali a sigud a maibilang a saan nga umno ken imoral ket saan laeng a makunkunsintir ita no di ketdi pay an-anamonganen dagitoy ti kaaduan.

Kabasbasak laeng iti *Wall Street Journal* ti maysa nga artikulo ni Jonathan Sacks, dadaulo a rabbi ti Britania. Malaksid iti dadduma pay a banag, insuratna: “Iti dumani tunggal kagimongan iti Laud idi 1960s ket nabalaliwanen ti pagrukodan iti

moralidad, ti panangtallikud ti sigud nga ugali a panagteppel iti bagi. Ti kasapulam laeng, a panangikanta ti Beatles, ket ayat. Ti sigud a pagrukodan iti moralidad dagiti Kristiano a Judio ket natallikudanen. Nasukatan daytoy iti [pagsasao nga]: *[Aramidem] no ania ti makapaimbag kenka*. Ti Sangapulo a Bilin ket nault a naisurat a kas Ti Sangapulo a Managpartuat a Singasing.”

Sililiday a kinuna pay ni Rabbi Sacks:

“Tinallikudantayon nga awan panagannad ti annurotentayo iti moralidad wenna nasayaat nga ugali kas iti panaggastar iti kuarta a pagbibiyagantayo. . . .

“Adda dagiti dadakkel a paset ti [lubong] a ti relihion ket maysa a napalabasen a banag ken awan ti sumupsuppiat iti kultura a gatangem daytoy, busbosem daytoy, ikawesmo daytoy, ipannakkelmo daytoy, gapu ta maikari daytoy kenka. Ti mensahe ket saanen nga uso ti moralidad, ti konsiensia ket para kadagiti nakapuy a tattao, ken ti kapatgan a bilin ket ‘Saanka nga agpatiliw.’”¹

Kakabsatko, daytoy—iti pagdaksanna—ket mangiladladawan iti kaaduan a paset ti lubong iti aglawlawtayo. Kasta unay kadi ti panagdananag ken panangpampanunottayo no kasano a makapagbiagtayo iti kastoy a lubong? Saan. Kinaagpaysona, adda iti biagtayo ti ebanghelio ni Jesucristo, ken ammotayo nga uso ti moralidad, a ti konsiensiatayo ti mangtarabay kadayto, ken datayo ti agsungbat kadagiti tignaytayo.

Nupay nagbalaliwen ti lubong, saan nga agbalaliw dagiti linteg ti

Dios. Saanda a nagbalbaliw; saandanto nga agbalbaliw. Ti Sangapulo a Bilin ket kasta laeng—dagiti bilin. Dagitoy ket *saan a* singasing. Tunggal maysa ket kasapulan pay laeng iti kas maipada idi inted ti Dios dagitoy kadagiti annak ti Israel. No laeng dumngegtayo, mangngegantayo ti aweng ti timek ti Dios, a makisasao kadatayo ditoy ita:

“Awan ti sabali a diosmo iti sangok.

“Dika mangaramid iti maipaay kenka a ladawan a kinitikitan. . . .

“Dika aramaten iti barengbareng ti nagan ti Apo [Jehova] a Diosmo. . . .

“Laglagipem ti aldaw a panaginana tapno santifikarem. . . .

“Dayawem ni amam ken ni inam. . . .

“Dika mamapatay.

“Dika makiabig iti dika asawa.

“Dika agtakaw.

“Dika agsaksi iti ulbod a maibusor iti padam a tao. . . .

“Dika aguman.”²

Di mapagduaduaan ti annurotentayo iti ugali; saan a matawaran daytoy. Masarakan daytoy saan laeng iti Sangapulo a Bilin no di ketdi pay iti Kaskasaba idiy Bantay, nga inted kadatayo ti Mangisalakan idi adda pay laeng Isuna ditoy daga. Masarakan daytoy iti amin a pannursurona. Masarakan daytoy kadagiti balikas ti kabaruanan a paltiing.

Ti Amatayo iti Langit ket isu met laeng idi kalman, ita, ken iti agnanayon. Ibagi kadatayo ni propeta Mormon a ti Dios ket “saan a nagbalbaliw iti kano man agingga iti agnanayon.”³ Iti daytoy a lubong a dumani kasla nagbalbaliw ti amin a banag, ti saanna a panagbalbaliw ket maysa a banag a mapagpannurayantayo, maysa nga angkora a mabalin a pagkaptan a naimbag ken masaluadan, a saantayo a maanod nga agturong iti taaw.

Mabalin a no dadduma iti panagkitayo a naragragsak nga amang ngem dakayo dagiti adda iti lubong. Mabalin a marikna ti sumagmamano kadakayo a maig-igetankayo maipapan iti pagrukodan ti ugali a sursurotentayo iti Simbaan. Nupay kasta, kakabsatko,

ibagak kadakayo, nga *awan* ti sabali pay a makaisangbay iti ad-adu pay a ragsak iti panagbiagtayo wenna ad-adu pay a talna iti kararuatayo no saan a ti Espiritu a mabalin nga umay kadatayo no surotentayo ti Mangisalakan ken agtungpaltayo kadagiti bilin. Saan a makaumay dayta nga Espiritu kadagiti kita dagiti aramiden a pakairamanan unay ti kaaduan ti lubong. Impakdaar ni Apostol Pablo ti kinapudno: “Ti tao a linalasag saanna nga awaten dagiti banag ti Espiritu ti Dios: ta kenkuana isuda ti kasla kinanengneng; ket dina met ida mabalin nga ammuen, agsipud ta dagitoy naespirituan ti pannakabigbigda.”⁴ Ti balikas a *tao a linalasag* ket mabalin a maiturong iti asino man kadatayo no ipalubostayo nga agbalintayo a kasta.

Masapul nga agbalintayo a naanad iti maysa a lubong nga immadayon kadagiti banag a naespirituan. Nasken unay a supringentayo ti ania man a banag a saan a mayannurot kadagiti pagrukodantayo, agkedkedtayo a mangisuko iti kangrunaan a tartarigagayantayo: Agnanayon a biag iti pagarian ti Dios. Mabagbagyonto pay laeng dagiti ridawtayo no dadduma, gapu ta dagitoy ti paset ti panagbiagtayo a saan a maliklikan. Nupay kasta, agbalinatayonto a nasaysayaat a nakasagana a sumango kadagitoy, agsursuro manipud kadagitoy, ken mangpamek kadagitoy no adda ti ebanghelio iti sentro ti biagtayo ken ti ayat ti Mangisalakan iti puspustayo. Impakdaar ni propeta Isaias, “Ti aramid ti kinalinteg isunto ti talna; ket ti patauden ti kinalinteg kinaulimek ken panagtalek nga agnanayon.”⁵

Gapu ta *addatayo iti lubong* ngem saantayo a *nailubongan*, nasken a makisaritayon iti Nailangitan nga Amatayo babaen iti kararag. Kayatna nga aramidentayo daytoy; sungbatananto dagiti kararagtayo. Imbalakad ti Mangisalakan kadatayo, kas naisurat iti 3 Nephi 18, nga “agannad ken agkararagkayo a kanayon amangan ta masulisogkayo; gapu ta kayatnakayo a tagikuaen ni Satanas. . . .

“Ngarud masapul nga agkararagkayo iti Ama iti naganko;

“Ket ania man a dawatenyo iti Ama iti naganko, a nalinteg, a mamatikayo a magun-odyo, adtoy maited kadakayo.”⁶

Nagun-odko ti pammaneknekkomaipapan iti bileg ti kararag idi agtawenak iti 12. Inkarigatak ti nagtrabaho tapno makaullo iti bassit a kuarta ket nakaurnongak iti lima a doliar. Panawen daytoy idi ti Nakaro a Panagrigat [Great Depression], a ti lima a doliar ket dakkal ti pategna a kuarta—nangnangruna iti maysa nga ubing nga agtawen iti 12. Intedko ken ni tatangko ti amin a sensiliok, nga agdagup iti lima a doliar, ket inikkannak met iti 5 a doliar a papel de bangko a kasukat daytoy. Ammok nga adda masinunuo a banag a planok idi a pangigatangan iti lima a doliar, ngem iti panaglabas dagitoy a tawen ket diak malagipen no ania daydiay. Malagipko laeng no kasano ti kapateg kaniak daydi a kuarta.

Iti dayta a panawen, awan ti bukodmi a washing machine, isu a linawas nga ipan no kua ni nanangko iti laundry wenna paglabaan dagiti kawesmi a kasapulan a malabaan. Kalpasan ti dua nga aldaw, ti sangabunton nga inawaganmi iti “nabasa a linabaan” ket maisubli no kua kadakami, ket ibalaybay no kua ni Nanang dagiti linabaan iti pagbalaybayan iti likud ti balaymi tapno pamagaan.

Naibulsak iti pantalonko ti lima a doliarko. Kas iti pammugtoyo, naipan iti laundry wenna paglabaan ti pantalonko nga adda pay laeng iti bulsa ti kuartak. Idi napanunotko no ania ti napasamak, kasta unay ti dandanagko. Ammok a kanayon a kitaen ti aglablaba dagiti bulsa sakbay ti panaglaba. No saan a natakuatan ken naala ti kuarta iti dayta a kanito, ammok nga awan duadua a rummuar ti kuarta iti bulsa kabayatan ti pannakalaba ti pantalon ket mabalin a tagikuaen ti maysa nga aglablaba nga awan iti kapanunotanna no asino ti pangisublianna iti kuarta, uray no kayatna man nga aramiden daytoy.

Ti gundaway a maisubli pay kaniak ti lima a doliarko ket adayo a mapasamak—maysa a kinapudno nga impanamna ti ay-ayatek nga ina idi imbagak kenkuana a naibatik ti kuarta iti bulsa ti pantalonko.

Kayatko a maisubli kaniak dayta a kuarta; kasapulak dayta a kuarta; inkarigatak ti nagbannog tapno maulluk dayta a kuarta. Naamirisko a maysa laeng a banag ti maaramidko. Iti kaawan iti namnamak nagkararagak iti Amak iti Langit ket impakaasik Kenkuana nga uray kaskasano saanna koma a bay-an a mapukaw ti kuarta iti bulsak agingga a maisubli kadakami ti nabasa a nalabaan.

Kalpasan ti napaut a dua nga aldaw, idi naammuak nga ituloden kadakami ti delivery truck ti kukuami a nilabaan, nagtugawak iti abay ti tawa, a nagur-uray. Kabayatan ti panagkurba ti trak nga agturong iti kanto, agtibtibbayo ti kaunggak. Apaman a naiserreng dagiti nabasa a linabaan iti balay, dagus nga innalak ti pantalonko ket nagtarayak a napan iti kuartok. Agpigpigerger dagiti imak a nangkaut iti bulsa ti pantalon. Idi awan makitak a dagus, napanunotko a napukawen daytoy. Kalpasanna, nakarawa dagiti ramayko ti nabasa a lima a doliar a papel de bangko. Idi iruarko daytoy manipud iti bulsa, nakaangesak a naimbag. Naimpusuan a nagkararagak iti Amak iti Langit, gapu ta ammok a sinungbatanna ti kararagko.

Manipud idin kalpasan ti napaut a panawen, adun dagiti kararagko a nasungbatan. Awan ti aldaw a pinalabasko a diak nakisarita iti Amak iti Langit babaen iti panagkararag. Maysa daytoy a pannakilangen nga ipangpangrunak—pudno a diak ammo ti aramidek no awan daytoy. No ita ket saan a kasta ti pannakilangenyoy iti Amayo iti Langit, allukoyenkayo a tarigagayanyo ti makilangen Kenkuana. No aramidenyoy daytoy, maawatyonto ti pammaregta ken pannarabayna iti biagyo—a kasapulan ti tunggal maysa kadatayo no kayattayo ti maisalakan iti kinaespirituan iti biagtayo ditoy

rabaw ti daga. Ti kasta a pammaregta ken pannarabay ket sagsagut a siwaya nga itedna no la ketdi kalikagumantayo a gun-oden dagitoy. Anian a nagpateg a gameng dagitoy!

Kanayon nga agpakumbaba ken agyamyamanak no makisarita kaniak ti Nailangitan nga Amak babaen iti pammaregtana. Nasursurok ti mangilasin iti daytoy, ti agtalek iti daytoy, ken ti sumurot iti daytoy. Namin-adun a nakaawatak iti kasta a pammaregta. Maysa a makatignay a padas ti napasamak idi Agosto ti 1987 kabayatan ti dedikasion ti Frankfurt Germany Temple. Kaduami idi ni Presidente Ezra Taft Benson iti umuna nga aldaw wenna iti dua a dedikasion ngem nakaawiden, isu a naaddaanak iti gundaway a mangiturong kadagiti nabati pay a sesion.

Iti aldaw ti Sabado, nangangaykami iti sesion para kadagiti miembro a Dutch nga adda iti distrito ti Frankfurt Temple. Am-ammok unay ti maysa kadagiti nalalaing a lider manipud iti Netherlands, ni Brother Peter Mourik. Sakbay laeng a nangrugi ti sesion, nalawag a nariknak a nasken a maawagan nga agsarita ni Brother Mourik kadagiti kapadana a miembro a Dutch kabayatan ti sesion, ken, iti kinapudnona, nasken nga isu ti umuna nga agsarita. Idi diak makita isuna iti templo iti dayta a bigat, inyawatko ti ababa a surat ken ni Elder Carlos E. Asay, ti Area Presidentmi, nga agsalsaludsod no dimmar-ay met laeng ni Peter Mourik iti sesion. Sakbay laeng a panagtakderko a mangirugi iti sesion, naawatko ti ababa a sungbat ni Elder Asay a mangibagbaga a talaga a *saan* a dimmar-ay ni Brother Mourik, nga adda sabali nga ar-aramidenna, ken planona a darayan ti sesion ti dedikasion iti templo iti kabigatanna a kadua dagiti stake ti soldado.

Bayat ti panagtakderko iti pulpito a mangkablauw kadagiti tao ken mangipakaammo iti programa, immawatak manen iti nalawag a pammaregta a nasken nga ipakaammok a ni Peter Mourik ti umuna nga

agsarita. Kasupadi daytoy iti amin a nariknak, gapu ta kadengdengngegko laeng ken ni Elder Asay a talaga a *saan* a dimmar-ay ni Brother Mourik iti templo. Nupay kasta, iti panagtalikko iti pammaregta, impakaammok ti panagkanta ti koro ken ti kararag ket kalpasanna imbagak a ni Brother Peter Mourik ti umuna nga agsarita.

Idi agsubliak iti tugawko, timmaldiapak iti yan ni Elder Asay; nakitak iti rupana ti panagdanag. Idi agangay imbagana kaniak nga idi impakaammok a ni Brother Mourik ti umuna nga agsarita, saan a mamati iti nangngegna. Kinunana nga ammona a naawatko ti ababa a suratna ket sigurado a nabasak daytoy, ken saanna a maawatan no apay nga impakaammok ngarud a ni Brother Mourik ti agsarita, idinto ta ammok nga awan isuna iti templo.

Kabayatan ti pannakapasamak ti amin dagitoy, adda ni Peter Mourik iti maysa a miting kadagiti area office iti Porthstrasse. Kabayatan ti panagtutuloy ti mitingna, kellaat a timmaliaw ken ni Elder Thomas A. Hawkes Jr., nga isu ti regional representative idi, ket sinaludsodna, “Kasano ti kaalitom a mangitulod kaniak iti templo?”

Ni Elder Hawkes, a maam-ammo nga alisto nga agmaneho iti bassit nga sports carna, insungbatna, “Maidanonka idiyay iti uneg ti 10 a minuto! Ngem apay a masapul a mapanka iti templo?”

Impudno ni Brother Mourik a dina ammo no apay a masapul a mapan isuna iti templo ngem ammona a nasken a mapan sadiay. Dagus a nagsagana dagiti dua tapno mapanda iti templo.

Kabayatan ti panagkanta ti koro, inwarasko ti panagkitak, a pampapunotek nga iti ania man a kanito makitak koma ni Peter Mourik. Diak nakita. Nupay kasta, nasdaawak a diak nadanagan. Nariknak ti nasam-it ken saan a mapagduaduaan a panangipanamna nga agbalin a nasayaat ti amin.

Simrek ti Brother Mourik iti sango a ridaw ti templo idi malpasen ti

panglukat a kararag, a dina ammo pay no apay nga adda isuna sadiay. Kabayatan ti panagdardarasna a nagna iti pasilio, nakitanak iti monitor ket nangngegnak a nangibaga iti, “Dumngegtayo itan ken ni Brother Peter Mourik.”

Iti pannakakasdaaw ni Elder Asay, simrek a dagus ni Peter Mourik iti siled ket nagtakder isuna iti podium.

Kalpasan ti sesion, nagsaritakami ken ni Brother Mourik maipapan iti napasamak sakbay ti gundawayna a panagsarita. Inutobko ti pammaregta a simmangbay iti dayta nga aldaw saan laeng kaniak no di ketdi pay ken ni Peter Mourik. Dayta a nakas-kasdaaw a padas ti nangted kaniak iti saan a mapagduaduaan a pammanek-nek maipapan iti kinapateg ti panag-balin a maikari nga umawat iti kasta a pammaregta ket kalpasanna panag-talek iti daytoy—ken panangsurot iti daytoy—no umay daytoy. Ammok nga awan duadua a pinanggep ti Apo a mangngegan dagiti dimmar-ay iti

dayta a sesion ti pannakaidaton ti Frankfurt Temple ti mannakabalin, ken makatignay a pammaneknek ti katulonganna a ni Brother Peter Mourik.

Patpatgek a kakabsatko, ti pan-nakisarita iti Amatayo iti Langit—a pakairamanan dagiti kararagtayo Kenkuana ken ti pammaregtana kadaytoy—ket kasapulan tapno masarangtayo dagiti bagyo ken pannubok ti biag. Aw-awisennatayo ti Apo, “Umasidegkayo kaniak ket umasidegkayo kadakayo; sapulendak a sireregta ket masapulandakto.”⁷ No aramidentayo daytoy, marikna-tayonto ti Espirituna iti biagtayo, a mangmangted kadaytoy iti tarigagay ken tured a sibibileg ken sititibker a mangitakder iti kinalinteg—nga “agtakderkayo kadagiti nasantuan a lugar, ket saankayo nga aggaraw.”⁸

Kabayatan ti panagbalbaliw ti lubong iti aglawlawtayo ket makit-tatayo mismo ti agtultuloy a panag-kapsut ti moralidad ti kagimongan,

malagiptayo koma ti napateg a kari ti Apo kadagitay agtalek Kenkuana: “Dika agbuteng; ta addaak kenka: dika agkullayaw; ta Siak ti Diosmo: papigsaenkanto; wen, tulongankanto; wen, tapayaenkanto iti akinkannawan nga ima ti kinalintegko.”⁹

Nagpintasan a kari! Sapay koma ta maawattayo dayta a parabur, sipapasnek nga ikarkararagko iti sagrado a nagan ti Apo ken Mangi-salakantayo, a ni Jesucristo, amen.

DAGITI NAGADAWAN

1. Jonathan Sacks, “Reversing the Decay of London Undone,” *Wall Street Journal*, Ago. 20, 2011, online.wsj.com; nainayon ti panangyunay-unay. *Palagip*: Ni Lord Sacks ti panguluen a rabbi ti United Hebrew Congregations of the Commonwealth.
2. Exodo 20:3–4, 7–8, 12–17.
3. Moroni 8:18.
4. 1 Taga-Corinto 2:14.
5. Isaias 32:17.
6. 3 Nephi 18:18–20.
7. Doktrina ken Katulagan 88:63.
8. Doktrina ken Katulagan 87:8.
9. Isaias 41:10.

Dagiti Pannursuro para iti Panawentayo

Dagiti adalen iti Melchizedek Priesthood ken Relief Society kadagiti maikapat a Domingo ket maisangratto iti “Dagiti Pannursuro para iti Panawentayo.” Mabalina nga isagana ti tunggal adalen manipud iti maysa wenno ad-adu pay a bitla a naited iti kallabes unay a sapsap a komperensia (kitaen iti tsart iti baba). Mabalina dagiti stake ken district president ti pumili no ania kadagiti bitla ti nasken a masar, wenno mabalinda nga idutok ti pagrebbengan kadagiti bishop wenno branch president. Nasken a unay-unay dagiti dadaulo ti kinapateg dagiti kakabsat iti Melchizedek Priesthood ken kakabsat iti Relief Society a mangad-adal kadagiti isu met la a bitla kadagiti isu met la a Domingo.

Dagiti dumardar-ay kadagiti adalen iti maikapat a Domingo ket maallukoy nga agadal ken mangitugot iti klase ti kaudian nga isyu ti magasin iti sapsap a komperensia.

Dagiti Singasing para iti Panangisagana iti Adalen manipud kadagiti Bitla

Agkararagka tapno kaduaennakanto ti Espiritu Santo kabayatan ti panagadal ken panangisurom (kadagiti) bitla. Mabalina a masulisogka a mangisagana iti adalen

nga usarem dagiti dadduma pay a material, ngem dagiti bitla iti komperensia ti naanamongan a kurikulum. Ti naituding nga aramidem ket mangtulong kadagiti dadduma nga agsursuro ken agtungpal iti ebanghelio kas naisuro iti kallabes unay a sapsap a komperensia ti Simbaan.

Subliem nga adalen (dagiti) bitla, a sapulem dagiti pagbatayan ken doktrina a mangipaay kadagiti kasapulan dagiti miembro ti klase. Kasta met a sapulem dagiti estoria, reperensia ti nasantuan a kasuratan, ken palawag manipud (kadagiti) bitla a makatulongto kenka a mangisuro kadagitoy a kinapudno.

Agaramidka iti maysa a balabala [outline] ti no kasano ti panangisurom kadagitoy a pagbatayan ken doktrina. Nasken a mairaman iti balabalam dagiti saludsod a makatulong kadagiti miembro ti klase a:

- Mangsapul kadagiti pagbatayan ken doktrina [kadagiti] bitla.
- Mangpanunot maipapan iti kaipapananda.
- Mangiburay iti pannakaawat, kadagiti kapanunotan, padas, ken pammaneknek.
- Mangyaplikar kadagitoy a pagbatayan ken doktrina iti panagbiagda.

DAGITI BULAN A PANANGISURO KADAGITI ADALEN	DAGITI MATERIAL NG ADALEN ITI MAIKAPAT-A-DOMINGO
Nobiembre 2011–Abril 2012	Dagiti bitla a naipablaak iti Nobiembre 2011 <i>Liahona</i> *
Mayo 2012–Oktubre 2012	Dagiti bitla a naipablaak iti Mayo 2012 <i>Liahona</i> *

*Sidadaan a magun-od dagitoy a bitla iti adu a lengguahe iti conference.lds.org.

Ni Presidente Dieter F. Uchtdorf

Maikadua a Mammagbaga iti Umuna a Panguluhen

Napategkayo Kenkuana

Agusar ti Apo iti pagtimbangang a naidumduma unay iti pagtimbangang ti lubong tapno timbangenna ti pateg ti maysa a karuarua.

Ni Moises, maysa kadagiti kaindaklanan a propeta a naamammo iti lubong, ket pinadakkal ti babai nga anak ni Faraon ken nangbubos kadagiti umuna a 40 a tawen ti biagna iti naarian a palasio ti Egipto. Ammonan idi damo ti dayag ken kinangayed dayta nagkauna a pagarian.

Kalpasan dagiti tawen, iti tuktok ti adayo a bantay, adayo nga amang manipud iti kinangayed ken kinadayag ti nabileg nga Egipto, nagtakder ni Moises iti imatang ti Dios ket nakisao Kenkuana iti rupanrupa a kas iti pannakisao ti maysa a tao iti gayyemna.¹ Kabayatan dayta nga isasaringkar, impakita ti Dios ken ni Moises ti aramid dagiti imana, a nangpalubos kenkuana a mangimatang iti aramid ken gloriana. Idi malpas ti parmata, nadalupo ni Moises iti daga iti las-ud ti adu nga oras. Idi nagsubli ti pigsana iti kamaudianan, naamirisna nga adda maysa a banag, iti amin a panawenna iti palasio ni Faraon, a saanna iti kaano man napanunot idi.

“Naammua,” kinunana, “nga awan ti kaipasangang ti tao.”²

Nababbaba ti Pategtayo Ngem iti Panagkunatayo

No ad-adu ti masursurotayo maipapan iti lubong, ad-adda a maawatantayo—uray no sangkabasit laeng—iti naammuan ni Moises. Kasta unay ti kadakkal, kinadatdatlag, ken kinadayag ti lubong isu a saan a matukod ti panunot ti tao. “Saan a mabilang dagiti lubong ti pinarsuak,” kinuna ti Dios ken ni Moises.³ Dagiti nakaskasdaaw a makita iti tangatang iti rabii ket napintas a pammaneknek maipapan iti dayta a kinapudno.

Adda dagiti banag a namagsiddaaw unay kaniak kabayatan ti panagpatayab iti tangatang iti kasipngetan ti rabii nga agdaliasat kadagiti batog ti taaw ken kontinente ken panagbuyak iti ruar ti tawa iti batogko iti di mabilang a minilmilion a bituen iti tangatang.

Inkarigatan a bilangen dagiti astronomer dagiti bituen iti lubong.

Pinattapatta ti maysa a grupo dagiti sientista a ti bilang dagiti bituen babaen kadagiti teleskoptyo ket maminsangapul a kaadu iti amin a binukel ti darat kadagiti igid ti baybay ken disierto iti intero a lubong.⁴

Maipada unay daytoy a konklusyon iti pakdaar ti nagkauna a propeta a ni Enoc: “Mabalin kadi a bilangen ti tao dagiti tinukel ti daga, wen, linaklaxa ti daga a kas iti daytoy, saan nga isu ti punganay ti bilang dagiti parsuam.”⁵

No panunotentayo ti kadakkal ken kalawa dagiti pinarsua ti Dios, saan a pagsiddaawan no apay a binalakadan ti naindaklan nga Ari Benjamin dagiti taona a “kanayon a laglagipenyoy ti kinaindaklan ti Dios, ken ti kinanumoyo.”⁶

Napatpategtayo Ngem iti Panagkunatayo

Ngem uray no awan ti pateg ti tao, masmasdaawak a mangpampapanunot a “napateg dagiti kararua iti imatang ti Dios.”⁷

Ket kabayatan ti panangmatmat-tayo iti kinalawa ti lubong ket kunatayo, “Ania ti pateg ti tao no idilig iti dayag ti panagparsua?” Kinuna ti Dios Mismo a datayo ti gapu ti panagparsuana iti lubong? Ti aramid ken gloriana—ti panggep para iti daytoy nangayed a lubong—ket tapno isalakan ken itan-ok ti sangkatawan.⁸ Iti sabali a pannaoy, ti kinalawa ti kinaagnanayon, dagiti gloria ken misterio ti awan patinggana a lugar ken panawen ket nabangon amin para iti pagimbagan dagiti gagangay a mortal a kas kadatayo. Pinarsua ti Nailangitan nga Amatayo ti lubong tapno maragpattayo ti potensialtayo kas annakna a lallaki ken babbai.

Daytoy ti paradox ti tao: no maidilig iti Dios, awan ti pateg ti tao; ngem datayo ti kapatgan iti Dios. No maidilig ti awan patinggana a panag-parsua, maipadatayo iti awan pategna, maaddaantayo iti bassit a raniag ti agnanayon nga apoy a sumsumged iti kaungantayo. Addaantayo iti di kabaelan a maawatan ti pannakaitan-ok—dagiti lubong nga awan patinggana—a magaw-attayo. Ken daytoy ti dakkel a tarigagay ti Dios a tulongannatayo a mangdanon iti daytoy.

Ti Kinamaag ti Kinatangig

Ammo ti nasikap a managallilaw a maysa kadagiti kasamayan a wagasna tapno mangyaw-awan dagiti annak ti Dios ket ti panangusar iti pagkapsutan ti tao. Kadagiti dadduma, usarenna dagiti natangig nga ugalida, gargarien ken al-allukoyennna ida nga agpannakkel ken mamati nga isuda laeng ti napateg ken nalasing. Ibagana kadakuada a saanda a gagangay a tao ken gapu iti kabaelanda, naarian a nagtaudan, wenna kasasaadda iti kagimongan, nalalainda ngem kadagiti tao nga adda iti aglawlawda. Pinamatina ida a saanda ngarud a sakup dagiti annuroten ti asino man ken nasken a saanda a masinga kadagiti parikut ti asino man a tao.

Nakuna a nagustuan ni Abraham Lincoln ti maysa a daniw a mabasa:

O apoy a nasken nga agpannakkel ti tao?

Kas iti umaw-awan a bullalayaw, iti napardas a panagawan ti ulep,

Kas iti dakkel a dalluyon, alisto a gurruod,

Pumusay ti tao nga agpatingga iti tanem.⁹

Maawatan dagiti disipulo ni Jesucristo a no maidilig iti kinaagnanayon, ti mortal a panagbiagtayo ket “ababa a kanito” laeng iti lugar ken panawen.¹⁰ Ammoda a ti pudno a pateg ti tao ket saan unay nga ikikkan-pateg ti lubong. Ammoda a

mabalinyo a magun-od ti kinabaknang ti intero a lubong ngem daytoy ket saan a mabalin a mangbayad kadagiti parabur nga ited ti Dios.

Dagitinto “agtawid iti pagarian ti Dios”¹¹ ket isu dagiti agbalin a “kasla ubing, natulnog, nadayaw, napa-kumbaba, naanus, napnuan ayat.”¹² “Siasino man nga agpasindayaw maipababanto; ket ti agpakumbaba maitan-okto.”¹³ Maawatan pay dagiti disipulo “a no agserserbikayo iti padayo a tao, agserserbikayo laeng iti Diosyo.”¹⁴

Saantayo a Nalipatan

Sabali pay a wagas a pangallilaw ni Satanas ket babaen iti panangpakaput iti pakinakem. Allukoyennatayo a mangipamaysa iti pasnektayo iti kinaawan pategtayo agingga a mangrugitayon nga agduadua iti kinapategtayo. Ibagana kadatayo a bassittayo unay tapno madlaw dagiti dadduma, a datayo ket nalipatanen—nangnangruna ti Dios.

Bay-andak a mangisalaysay kadakayo ti maysa a personal a padas a mabalin a makatulog kadagiti makarikna nga awan pategda, nalipatanen, wenna agmaymaysa.

Adun a tawen ti naglabas dimmar-ayak iti panagsanay dagiti piloto iti United States Air Force. Adayoak iti pagtaenganmi, maysaak nga agtutubo a soldado a taga-West Germany, nayanakak iti Czechoslovakia, a dimmakel iti East Germany ket mariganan unay nga agsao iti Ingles. Silalawag a malagipko pay laeng ti panagbaniagak a mapan iti training basemi iti Texas. Nakaluganak iti eroplano, a katugawko ti maysa a pasahero a nalaing nga agsarita iti pagsasao dagiti taga-Abagatan. Dumani awan ti maawatak a balikas nga insaona. Napanunotko pay nga amangan ta saan a husto ti pagsasao a naisuro kaniak. Nagdanagak iti napanunotko a nasken a makibalubalak para iti tartarigagayan unay a nangato a posision iti training dagiti piloto kadagiti estudiante nga Ingles ti pagsasaoda.

Idi makasangpetak iti air base iti bassit nga ili ti Big Spring, Texas, sinapulko ket nasarakak ti sanga ti Simbaan a Santo iti Ud-udina nga aldaw, a buklen dagiti nasisingpet a miembro nga agtataripnong kadagiti maupaan a siled iti mismo nga air base. Dagiti miembro ket madama pay laeng idi nga agipatakder iti maysa a bassit a meetinghouse nga agpaay a permanente a lugar para iti Simbaan. Kadagiti a panawen dagiti miembro ket dumani bubosenda ti amin a panawenda iti panagaramidda kadagiti baro a pasdek.

Inaldaw a dimmar-ayak iti training dagiti piloto ken nagadalak a nasayaat agingga iti kabaelak ket binubosko ti kaaduan a nawaya nga orasko iti panagtrabaho iti baro a meetinghouse. Idiay a naammuaq a ti two-by-four ket saan a maysa a sala[dance step] no di ketdi maysa a pedaso ti kayo. Naammuaq pay no kasano ti agannad tapno saan a matamaan ti tamudok no agipukpokak iti lansa.

Adu nga oras ti binubosko a panagtrabaho iti meetinghouse isu a ti branch president—nga isu ti maysa kadagiti flight instructormi—ket naseknan kaniak a kinunana a nasken a bubosek ti ad-adu pay nga oras iti panagadalko.

Addaan met dagiti gagayyemko ken padak nga estudiante a piloto iti nawaya nga oras para kadagiti aktibidad, nupay makunak a sumagamamano kadagiti aktibidad ti saan a mayannurot iti agdama a polieto a *Para iti Pigsang dagiti Agtutubo*. Para kaniak, naragsakak iti panagbalinko nga aktibo a paset daytoy bassit a sanga ti Texas iti laud, nga us-usarek ti nasursurok a baro a paglaingan iti panagkarpintero, ken panagpasayaatko iti panagsaritak iti Ingles kabayatan ti panangipatungpalko kadagiti pagrebbengak a mangisuro iti korum dagiti elder ken iti Sunday School.

Idi, ti Big Spring, iti baet ti nagan daytoy, ket maysa a bassit, awan pategna, ken saan nga ammo a lugar.

Ket masansan a nariknak ti kasta met laeng maipapan iti bagik—awan pategna, di am-ammo, ken kasla agmay-maysa. Uray no kastoy, iti kaano man diak pinanunot a nalipatanakon ti Dios wenno masarakannak man idiy. Ammok a saan a napateg iti Nailangitan nga Ama no sadino ti ayanko, no ania ti rangkok iti klase iti training dagiti piloto, wenno no ania ti pagrebbengak iti Simbaan. Ti napateg Kenkuana ket ti panagaramidko iti amin a kabaalak, nga ipatpategko Isuna, ken natallugodak a tumulong kadagiti tao iti aglawlawko. Ammok a no aramidek ti amin a kabaalak, agbalin a nasayaat ti amin.

Ket nasayaat ti amin.¹⁵

Ti Maudi ti Umunanto

Saan a napateg iti Apo no bubosentayo dagiti aldawtayo nga agtartrabaho kadagiti pasdek a naaramid iti marmol wenno kayo. Ammona no sadino ti ayantayo, uray no kasano ti kanumo dagiti kasasaadtayo. Usarennanto—iti bukodna a wagas ken para kadagiti nasantuan a panggepna—dagitay tattao a mangipatpateg Kenkuana.

Ammo ti Apo a ti sumagmamano a kasayaatan a tattao a nagbiagen iti daytoy a daga ket isu dagiti saan a masarakan kadagiti kasuratan ti pakasaritaan. Isuda dagiti nagasat, napakumbaba a tattao a sumursurot iti pagwadan ti Mangisalikan ken nagbubos kadagiti aldaw ti panagbiagda nga agar-aramid iti kinaimbag.¹⁶

Maysa nga agassawa, nagannak ti gayyemko, ti nagbalin a nasayaat a pagwadan iti daytoy a pagbatayan. Nagtrabaho ti asawa a lalaki iti pagaramidan iti landok iti Utah. Kabayatan ti pangngaldaw alaenna no kua dagiti nasantuan a kasuratanna wenno ti magasin ti Simbaan ket basaenna. Idi makita dagiti sumagmamano a trabahador daytoy, kinatawaanda isuna ket sinubokda ti pammatina. Iti kanito nga aramidenda daytoy, kasaritana ida nga addaan iti kinaimbag ken panagtalek. Saan a nakagura wenno nagdanag isuna gapu iti kinaawan

respetoda kenkuana.

Kalpasan dagiti tawen maysa kadagiti managdillaw unay ti nagsakit iti nakaro. Sakbay a pimmusay, kinid-dawna nga agsarita daytoy managpakumbaba a lalaki iti pumponna—nga inaramidna met.

Daytoy napudno a miembro ti Simbaan ket saan a nabaknang wenno nalatak iti kagimongan, ngem naan-anay a naimpluwensiaanna ti amin a makaam-ammo kenkuana. Natay iti aksidente idi agsardeng tapno tulonganna ti maysa a katabahuan a saan a makapagna iti niebe.

Iti uneg ti makatawen kinasapul-an a maoperar iti utak ti asawana, a gapu ti saanna a pannakapagna. Ngem magustuan dagiti tao ti mapan kenkuana gapu ta dengdenggenna ida. Mananglagip isuna. Manangisakit isuna. Gapu ta saan a makasurat, inyulona dagiti numero ti telepono dagiti annakna ken appokona. Siaayat a lagipenna dagiti petsa ti panagkasangay ken anibersario.

Dagiti sumarsarungkar kenkuana ket pumanawda a nasaysayaat ti riknada maipapan iti biag ken iti bagbagida. Mariknada ti ayatna. Ammoda a manangisakit isuna. Saan a pulos nagdayengdeng ngem binubosna ti panawenna iti panangtulong kadagiti dadduma pay. Kinuna ti maysa kadagiti gagayyemna a daytoy a babai ti maysa kadagiti manmano a tattao nga am-ammona a pudno a pagwadan ti ayat ken biag ni Jesucristo.

Mabalin koma dagitoy nga agassawa ti umuna a mangibaga a saanda unay a napateg iti daytoy a lubong. Ngem agusar ti Apo iti pagtimbangangan a naidumduma unay iti pagtimbangangan ti lubong tapno timbangenna ti pateg ti maysa a kararua. Am-ammona dagitoy napudno nga agassawa; ay-ayatenna ida. Dagiti tignayda ti sibibiag a pammaneknek ti napigsa a pammatida Kenkuana.

Napategkayo Kenkuana

Kakabsatko, mabalin a pudno nga awan pateg ti tao no idilig iti kinadakel ti lubong. No dadduma mabalin

a mariknatayo ti kinaawan pateg, saan a panangikankano, panagmay-maysa, wenno nalipatanen. Ngem laglagipenyo a kanayon—napategkayo Kenkuana! No agduaduakayo iti dayta, ibilangyo dagitoy uppat a nadiosan a pagbatayan:

Umuna, ay-ayaten ti Dios dagiti napakumbaba ken naemma, gapu ta isuda ti “kadakkelan idiy pagarian ti langit.”¹⁷

Maikadua, italek ti Apo “nga ipakdaar dagiti nakapuy ken nanumo ti pakabuklan ti ebangheliolna] agingga kadagiti sulit ti lubong.”¹⁸ Pinilina dagiti “nakapsut a banag ti lubong [tapno] parmekenda dagiti maingel ken napigsa”¹⁹ ken ibabain dagiti “banag a napigsa.”²⁰

Maikatlo, sadino man ti pag-naedam, nanumo man dagiti kasasaadmo, nababa man ti pagtrabahuam, limitado man dagiti kabaalam, simple man ti langam, ken saan man a nangato ti posisionmo iti Simbaan nga ipagarupmo, saannaka a malipatan ti Nailangitan nga Amam. Ay-ayatennakayo. Ammona ti managpakumbaba a pusoyo ken dagiti managayat ken manangngaasi a tignayyo. Sangkamaysa a buklen dagitoy ti manayon a pammaneknek maipapan iti napudno a panagtulnogyo ken pammatiyo.

Maikapat ken maudi, maawatanyo koma a no ania ti makita ken mapadasanyo ita ket awan iti kinaagnanayon. Saanyonto a marikna ti kinaliday, ladingit, saem, wenno pannakaupay iti agnanayon. Adda kadatayo ti napudno a kari ti Dios a saannanto pulos a lipaten wenno baybay-an dagitay mangipatpateg Kenkuana.²¹ Mangnamnama ken agtalekkayo iti dayta a kari. Sursuruenyo nga ayaten ti Nailangitan nga Amayo ket agbalinkayo a disipulona iti sao ken iti aramid.

Manamnamayo a no agibturkayo laeng, mamati Kenkuana, ket agtali-naed a napudno iti panagtungpal kadagiti bilin, mapadasanyonto mismo iti maysa nga aldaw dagiti kari nga impalgak ni Apostol Pablo:

“Saan a nakita ti mata, ket saan a nangngeg ti lapayag, ket saan a simrek iti puso ti tao, dagiti bamanan nga insagana ti Dios kadagiti agayat kenkuana.”²²

Kakabsatko, ti kabilgan a Kinatao iti lubong ket isu ti Ama ti espirituyo. Am-ammonakayo. Ay-ayatennakayo iti awan pagkurganna nga ayatna.

Ibilangnakayo ti Dios saan laeng a kas mortal a tao iti bassit a planeta nga agbibig iti ababa a panawen— ibilangnakayo a kas anakna. Ibilangnakayo kas ti parsua a kabalanyo ken naisangrat kadakayo a pagbalinan. Kayatna a maammuanyo a napategkayo Kenkuana.

Mamatitayo koma, agtalektayo, ken pasayaatentayo ti biagtayo tapno maawatantayonto ti pudno nga agnanayon a pateg ken potensialtayo. Maikaritayo koma kadagiti napapateg a parabur ti Nailangitan nga Amatayo nga inlatangna para kadatayo. Daytoy ti kararagko iti nagan ti Anakna, a kas ken ni Jesucristo, amen.

DAGITI NAGADAWAN

1. Kitaen iti Moises 1:2.
2. Moises 1:10.
3. Moises 1:33.
4. Kitaen iti Andrew Craig, “Astronomers Count the Stars,” BBC News, Hulo 22, 2003, <http://news.bbc.co.uk/2/hi/science/nature/3085885.stm>.
5. Moises 7:30.

6. Mosiah 4:11.
7. Doktrina ken Katulagan 18:10.
8. Kitaen iti Moises 1:38–39.
9. William Knox, “Mortality,” iti James Dalton Morrison, ed., *Masterpieces of Religious Verse* (1948), 397.
10. Doktrina ken Katulagan 121:7.
11. 3 Nephi 11:38.
12. Mosiah 3:19.
13. Lucas 18:14; kitaen met kadagiti bersikulo 9–13.
14. Mosiah 2:17.
15. Ni Dieter F. Uchtdorf ket nagturpos nga umuna a kalaingan iti klasena.
16. Kitaen iti Dagiti Aramid 10:38.
17. Mateo 18:4; kitaen met kadagiti bersikulo 1–3.
18. Doktrina ken Katulagan 1:23.
19. Doktrina ken Katulagan 1:19.
20. 1 Taga-Corinto 1:27.
21. Kitaen iti Hebreo 13:5.
22. 1 Taga-Corinto 2:9.